

ABSTRACTS

György Gyarmati

■ ***Exploring the Past through Documents of the Secret Police***

Keywords: *history, secret police, documents, communism, Hungary*

The documents of the secret police which have been explored recently by historians have different characteristics and serve multiple uses. Even pertaining to objective information, realistic data and data of a dubious credibility blend into each other. Historians have to reconstruct the past on the basis of this medley.

Gusztáv Mihály Hermann

■ ***The Collective Nobility of Szeklers – Myth or Legal Fact Expired over Time?***

Keywords: *Szekler, collective nobility, myth, legal fact*

In recent years, the Szeklers' collective nobility has become the subject matter of the historians' debates again. In response to this, the author examines the documents related to the issue from the 14th century until the beginning of the 19th century, reaching the conclusion that the law of medieval Hungary uniformly treated Szeklers as nobles. In theory, this status is maintained even after 1562 (following a significant reduction of their privileges), but from then on this collective rank of the Szeklers has no practical significance in Transylvania. However, Szeklers who relocated from Transylvania to Hungary enjoyed the benefits of this collective noble status even at the beginning of the 19th century.

Lajos Kántor

■ ***Friend and/or Enemies***

Keywords: *secret police, surveillance, documents, Korunk, editor*

From the documents contained in the secret folder on the editor of the journal *Korunk*, held under surveillance by the secret police of the previous regime in Romania, we can now identify what the secret services were most interested in, including specific events. Their returning questions concern the opinions voiced by the "Hungarian nationalists" in private circles and even more publicly, as well as their supposed "plans for action". The informations were supplied by members of the editorial staff, recruited by the secret services. The documents of the Securitate now show us that even close friends were capable of supplying informations as enemies about the person targeted by the secret police.

Béla Markó

■ ***The All-Seeing Eye of God***

Keywords: *secret police, surveillance, Securitate, generations, new media*

While the members of the older generation still talk about their past experiences with the secret police (the Romanian Securitate) and surveillance, the anxiety and the panic, who does even care about these things among the younger generation? Everything is so different in the age of Facebook, GPS and smartphones. The subject of surveillance comes up very differently today, in the age of terrorist activity. Yet, at the same time, we do know that even Angela Merkel has been under surveillance...

A Korunk Baráti Társaság felkérésére válaszolt, intézményrendszerünk működtetését és a folyóirat megjelenését, az erdélyi magyar kultúrát anyagi hozzájárulással elősegítő magánszemélyek névsora

Pártoló tagok

Dr. Deréky Pál – irodalomtörténész, Bécs
Dr. Lábod László – pénzügyi szakértő, vezérigazgató, Brüsszel
Dr. Romsics Ignác – történész, akadémikus, Göd
Dr. Szöllőssy Pál – jogász, közgazdász, az EMPSZ tb. elnök, Zürich/Pfaffhausen
Dr. Úry Előd – orvos, Sopron

Támogató tagok

Ágh István – költő, Budapest
Árkossy István – képzőművész, Budapest
Balázs László – képzőművész, vállalkozó, Kolozsvár
Dr. Bitay Enikő – egyetemi docens, Kolozsvár
Dr. Buchwald Péter – vegyész, Kolozsvár
Ifj. Dr. Buchwald Péter – gyógyszervegyész, egyetemi tanárhelyettes, Miami
Dr. Csapody Miklós – irodalomtörténész, Budapest
Dr. Cseh Áron – jogász, diplomata, Budapest
Dr. Elkán György – műépítész, Kolozsvár
Dr. Filep Antal – néprajzkutató, Budapest
Dr. Geréb Zsolt – teológiai professzor, Kolozsvár
Dr. Gömöri György – irodalomtörténész, London
Dr. Gyarmati György – történész, főigazgató, Budapest
Judik Zoltán – építészmérnök, Budapest
Dr. Kántor István – orvos, Budapest
Kántor László – rendező, producer, Budapest
Dr. Kende Péter – szociológus, Párizs
Kiss András – ny. főlevéltáros, Kolozsvár
Kocsis András Sándor – könyvkiadó, elnök-vezérigazgató, Budapest
Dr. Kötő József – színháztörténész, Kolozsvár
Kovács Sándor – római katolikus főesperes, Kolozsvár
Dr. Kovács Zoltán – egyetemi docens, Kolozsvár
Dr. Magdó János – Magyarország kolozsvári főkonzulja
Markó Béla – költő, politikus, Marosvásárhely
Molnár Judit – szerkesztő, Nagyvárad
Dr. Bodor Miklós – vegyészprofesszor, Miami
Paulovics László – képzőművész, Szentendre
Dr. Pomogáts Béla – irodalomtörténész, Budapest
Dr. Singer Júlia – biostatistikus, Bécs
Dr. Szász István Tas – orvos, Leányfalu
Dr. Tankó Attila – orvos, Budapest
Tibori Szabó Zoltán – szerkesztő, egyetemi oktató, Kolozsvár

SZÁMUNK SZERZŐI

A lapszámot szerkesztette:
Kántor Lajos

Adorjáni Panna (1990) – mesterképzős hallgató, KRE, Budapest

Borbély András (1982) – irodalom-történész, PhD, Kolozsvár

Buchwald Péter (1937) – vegyész, PhD, Kolozsvár

Cseke Péter (1945) – szerkesztő, irodalomtörténész, ny. egyetemi tanár, Kolozsvár

Dávid Gyula (1928) – irodalomtörténész, PhD, szerkesztő, Kolozsvár

Deuten-Makkai Réka (1974) – művészettörténész, Hága

Gagy József (1953) – szociográfus, egyetemi docens, Sapientia Egyetem, Csíkszereda

Gálfalvi György (1942) – szerkesztő, Marosvásárhely

Gáspárik Attila (1965) – színész, mádiászakember, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház főigazgatója

Gyarmati György (1951) – történész, az MTA doktora, főigazgató, ÁBTL, Budapest

Hermann Gusztáv Mihály (1955) – történész, PhD, egyetemi oktató, BBTE, Székelyudvarhely

Ilia Mihály (1934) – irodalomtörténész, ny. egyetemi tanár, Szeged

Kántor Lajos (1937) – irodalomtörténész, az MTA külső tagja, Kolozsvár

Király István (1943) – történész, levéltáros, Mezőkovácsháza

Könczei Csongor (1974) – néprajzkutató, PhD, Kisebbségkutató Intézet, Kolozsvár

Lőrincz György (1946) – író, Székelyudvarhely

M. Makkai Piroska (1910–1998) – grafikus

Markó Béla (1951) – költő, politikus, Marosvásárhely

Stanik Bence (1985) – újságíró, Kolozsvár

Szilágyi Domokos (1938–1976) – költő

Tófalvi Zoltán (1944) – újságíró, történész, Marosvásárhely

Visky András (1957) – író, dramaturg, PhD, művészeti igazgatóhelyettes, Kolozsvári Magyar Színház

Zelei Miklós (1948) – író, szociográfus, Budapest

Támogatók

20 éves
sz. 2014

„...mi van a mértékkel? A veszély mértékével. Beszéljünk erről egy kicsit, mert felidézhetem én itt régi szekuritátés élményeinket, a görcsöt a gyomrunkban, a folytonos szorongást, az időnkénti páni félelmet, úgysem fogja ezt már senki a fiatalabbak közül komolyan venni, olyan ez nekik, mint annak idején, az ötvenes-hatvanas években nekem az öregek háborús emlékei, verklizték reggeltől estig, de nem érdekelt. Meg aztán mond-e még valamit valakinek a Facebook, a GPS-ek, a már-már mikroszkopikus felvevő készülékek, a bármikor bármilyen technikai feladatra felhasználható okostelefonok korában, hogy sokunkat éjjel-nappal, hálószobában és hivatalban éveken át lehallgatott a titkos-szolgálat? Foglalkozik-e még valaki azzal, hogy az egykori besúgók sorra lebuktak, de ma álnéven – nick-néven – lehet ország-világ előtt besúgni bárkit a világhálón? Sőt, nem is csak besúgni, hanem: kisúgni a világűrbe. Mit számít, hogy a megszarolt, felpofozott, megalázott pitiánerek sorra lelepleződnek, és úgy hunyorognak a napfényben, mint egykor a vallatólámpákkal szemben, de hajdani tartótisztjeik, köszönik szépen, jól vannak.”

(Markó Béla)

ISSN 1222 8338

9 771222 283304

1 4 0 0 1

5 LEJ
500 FT

VIITORUL TRECUTULUI – DOSARE ALE SECURITĂȚII
THE FUTURE OF THE PAST – FILES OF THE SECRET
SERVICE